

Danes je vse v znamenju srčkov in gospoda Valentina, ki ga nekateri priznavajo spet drugi mu dajejo štempelj amerikanizacije, spodaj si lahko preberete dejstva glede Valentinovega. Vseposod lahko kupite darila, raznorazne čokoladne dobrote v obliki srčkov dobite že od 1 € naprej. Nekaj daril najdete tudi na spodnji povezavi: <http://www.enaa.com/oddelki/parfumi>

Valentinovo ali praznik svetega Valentina se praznuje 14. februarja in je tradicionalni dan, ko si v nekaterih kulturah zaljubljenici izkazujejo ljubezen - največkrat s pošiljanjem voščilnic (pogosto anonimnih) in izmenjavo daril. Praznik svetega Valentina se je sprva praznoval kot rimskokatoliški dan posta v čast svetemu Valentinu. Današnji pomen je dobil šele po visokem srednjem veku, ko se je razvila zamisel o romantični ljubezni. Danes je podobno kot vsi večji prazniki močno skomercializiran. Danes je praznik najbolj povezan z medsebojno izmenjavo valentinčkov - ljubezenskih pisemc v obliki srca ali krilatega Kupida. Po nekaterih ocenah jih ljudje vsako leto pošljejo milijardo, s čimer se praznik uvršča na drugo mesto; zaostaja le še za božičem. Zveza tudi ocenjuje, da 85 odstotkov vseh valentinčkov kupijo ženske.

Zgodovina

Do danes so bili razglašeni trije sveti Valentini. 14. februarja goduje vplivni gnostični učitelj Valentinus, ki je leta 143 kandidiral za rimskega škofa. V svojih naukih je krščansko ljubezen primerjal z zakonsko posteljo, kar je bilo v močnem nasprotju z asketsko krščansko mislijo, ki je takrat prevladovala. Stephan A. Hoeller o Valentinusu pravi naslednje: »Poleg krsta, maziljenja, evharistije, mašniškega posvečenja in obredov umiranja valentinijska gnoza omenja še dva

velika in sveta zakramenta, imenovana 'odrešenje' (apolytrosis) in 'poročna soba'.« [1].

Srednji vek

Švedski koledar s prikazanim dnevom svetega Valentina (1712) Prvo pričevanje o povezanosti dne svetega Valentina z romantično ljubeznijo sega v 14. stoletje, ko so v Angliji in Franciji 14. februar označevali kot dan, ko se ženijo ptički. V tej dobi so si ljubimci takrat izmenjevali pisemca in se imenovali za valentine. Verjetno je, da marsikatera legenda o svetem Valentinu izhaja prav iz tega časa. Med njimi so tudi naslednje: na večer, preden je bil sveti Valentin zaradi svoje krščanske vere mučen, naj bi ječarjevi hčeri predal ljubezensko pismo, na katerem je pisalo »Od tvojega Valentina«. Ko je cesar Klavdij II. prepovedal poročanje rimskih vojakov, naj bi sveti Valentin skrivoma pomagal pri njihovi izvedbi. V večini legend se kot datum svetnikovega mučeništva pojavlja 14. februar. Znamenita, a pogosto spregledana, je tudi omemba valentinovega v Shakespearovi tragediji Hamlet, ko Ofelija med svojim norim govorom v četrtem dejanju pravi: »Jutri je valentinovo«.

Valentinovo v zahodnem svetu Voščilnica za valentinovo, okoli leta 1910 V zahodnem svetu se poleg voščilnic podarja tudi vrsta drugih daril. Običajno moški obdarujejo ženske. Darila navadno vključujejo vrtnice in čokolado. Podarja se tudi nakit. V marsikateri osnovni šoli se od učencev zahteva, da za valentinovo podarijo voščilnico ali darilce vsakomur v razredu. Pri tem pogosto zapišejo, kaj cenijo drug pri drugem. Čeprav se ta navada včasih kritizira kot nepotrebna ali neprimerna, ponekod obstaja že desetletja. Samski ljudje praznik pogosto sarkastično imenujejo »Dan zavedanja samskosti«.

Valentinovo na Slovenskem

God svetega Valentina se pri nas že dolgo praznuje, vendar je imel drugačen pomen. Poznan je pregovor, da Valentin - prvi spomladin (pomladni svetnik) - prinese ključ do korenin, zato se po starem kmečkem koledarju na ta dan začne prvo delo v vinogradih in na vrtovih. Poleg tega naj bi se takrat snubili ali ženili tudi ptički (ti se ženijo tudi na Gregorjevo in Vincencijevo). V Beli

krajini pravijo, da se z valentinovim začne prvi spomladanski dan. V severovzhodni Sloveniji gospodinje na valentinovo po drevju in grmih nastavijo otrokom Valentinove potičke. Med Slovenci naj bi bilo valentinovo najbolj priljubljeno na Primorskem. V Št mavru pri Gorici se s prvo nedeljo po Valentinu začne sezona vaških praznikov na Goriškem. Na ta dan praznujejo tudi praznik štrukljev. Kot dan zaljubljenecv se valentinovo praznuje šele v sodobnem času. Tako pojmovanje praznika je prišlo k nam z Nizozemskega.

Valentinovo v drugih kulturah

Na Japonskem, v Koreji in podobno tudi v Avstraliji se je zaradi obsežnih marketinških prizadevanj valentinovo razvilo kot dan, ko ženske in redkeje tudi moški ljudem, ki jih imajo radi, podarjajo slaščice in cvetje. Vendar pa je za mnoge ženske, zlasti pisarniške delavke, dejanje postalo obveznost in se od njih pričakuje, da (včasih s precejšnjimi stroški) podarijo čokolado vsem moškim sodelavcem. Na Japonskem tako čokolado imenujejo giri-choco (チョコ giri) - sestavljeno iz besed giri (obveznost, dolžnost) in choco, skrajšana oblika besede chokorēto (チョコレート), kar pomeni čokolada. Tej nasprotna je honmei-choco, ki jo podarijo svojim dragim. Čokolado, ki si jo izmenjujejo prijateljice, imenujejo tomo-choco. Zaradi nadaljnjih marketinških prizadevanj se je razvil tudi dan, ko naj bi moški tistim, ki so jih na valentinovo obdarovali, uslugo vrnil. V resnici ti pogosto obdarujejo le svoje izbranke. Ta dan se praznuje 14. marca in se imenuje Beli dan. Prvotno je namreč veljalo, da se podarja belo čokolado ali mehke penaste bonbone marshmallows. Vendar pa se v zadnjem času podarja tudi perilo.

V Koreji se 14. aprila praznuje tudi Črni dan, ko moški, ki za valentinovo niso dobili ničesar, skupaj jedo rezance po kitajsko v črni omaki, imenovane Jajangmyun. Valentinovo praznujejo tudi v perzijski kulturi (Iran), čeprav trda islamska vlada to kot del zahoda zavrača in omejuje.